

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Өлзийт сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: АРА-2024/123/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.open.audit.mn
Архангай аймаг
2024 он

Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа
Утас: 7033-3141

Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn
Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар
Утас: 7033-2860

Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn
Ахлах аудитор Г.Цог-Эрдэнэ
Утас: 7033-3019

Цахим хаяг: Tsogerdeneg@audit.gov.mn

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	2
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	5
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	6
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	8
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	Error! Bookmark not defined.
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	Error! Bookmark not defined.
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	Error! Bookmark not defined.
Өлзийт сумын ЗДТГ нь аймгийн ТЕЗ-ийн харьяа төсвийн байгууллага бөгөөд үйл ажиллагаагаа Монгол Улсад мөрдөгдөж байгаа хууль эрх зүйн хүрээнд явуулж байна.	Error! Bookmark not defined.
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	Error! Bookmark not defined.
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд	Error! Bookmark not defined.
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	Error! Bookmark not defined.
3.5.3 Нэмэлт төсөв	Error! Bookmark not defined.
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	Error! Bookmark not defined.
4.1 Ерөнхий зүйл	Error! Bookmark not defined.
4.2 Материаллаг байдал	Error! Bookmark not defined.
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	Error! Bookmark not defined.
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	Error! Bookmark not defined.
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	Error! Bookmark not defined.
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	Error! Bookmark not defined.
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	Error! Bookmark not defined.
5.1 Албан шаардлага	10
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	10

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2024.02.22 № 33
танай _____-ны № _____-т

ӨЛЗИЙТ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН
ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
Б.ОЧИР-ЭРДЭНЭ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Өлзийт сумын ЗДТГ-ын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Өлзийт сумын ЗДТГ-ын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Аудитын гол асуудал

“Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай” Засгийн газрын 2023 оны 241 дүгээр тогтоолын дагуу тус байгууллагын албан хаагчдын үндсэн цалинг 2023 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрөөс шинэчлэн баталсан байна. Үүнтэй холбоотойгоор цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардал өмнөх оноос 56.6 хувиар нэмэгдсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 5 үндсэн зорилтын хүрээнд 42 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг сумын Засаг даргаас 85 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	10,555,550.00	29,735,950.10
33	АВЛАГА	508,799.90	0.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	8,799.90	0.00
33500	Бусад авлага	500,000.00	0.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	500,000.00	0.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	10,046,750.10	8,835,950.10
35400	Хангамжийн материал	10,046,750.10	6,720,950.10
35410	Бичиг хэргийн материал	490,950.00	490,950.00
35420	Аж ахуйн материал	5,980,000.10	5,980,000.10
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	3,325,800.00	0.00
35470	Бусад хангамжийн материал	250,000.00	250,000.00
35500	Биологийн хөрөнгө	0	2,115,000.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	0	20,900,000.00
36300	Тэжээлийн нөөц	0	11,000,000.00
36600	Бусад нөөц	0	9,900,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,877,185,056.19	2,082,272,987.50
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,877,185,056.19	2,082,272,987.50
39200	Биет хөрөнгө	1,865,128,056.19	2,070,290,987.50
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,084,876,517.50	2,084,876,517.50
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(480,935,309.55)	(558,888,378.15)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	237,537,604.00	234,261,500.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(165,986,270.94)	(89,053,749.84)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	65,534,465.00	64,434,465.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(25,493,637.18)	(32,465,535.70)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	39,514,600.00	22,023,680.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(38,964,506.95)	(2,195,906.99)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	249,652,161.00	448,465,630.16
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(100,607,566.69)	(101,287,814.48)
39217	Ном	0	120,580.00
39300	Биет бус хөрөнгө	12,057,000.00	11,982,000.00
39301	Программ хангамж	750,000.00	750,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(225,000.00)	(300,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	11,532,000.00	11,532,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,887,740,606.19	2,112,008,937.60
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	0	1,858,994.60
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	0	1,858,994.60
41300	Өглөг	0	1,858,994.60
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	0	1,858,994.60
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,887,740,606.19	2,110,149,943.00
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,887,740,606.19	2,110,149,943.00
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	430,807,876.17	0.00
51101	Өмч /төрийн/ /ТӨҮГ/	0	430,807,876.17
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	734,943,307.05	957,352,643.86
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	440,580,377.90	734,943,307.05
51220	Тайлант үеийн үр дүн	294,362,929.15	222,409,336.81
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	721,989,422.97	721,989,422.97
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,887,740,606.19	2,112,008,937.60

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	878,719,406.00	938,762,659.16
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	401,278,228.00	353,814,929.16
120	Нийтлэг татварын бус орлого	401,278,228.00	353,814,929.16
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,467,000.00	1,817,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,467,000.00	1,817,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	398,811,228.00	331,097,929.16
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	0	20,900,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	477,441,178.00	584,947,730.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	4,507,478.00	2,375,130.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	534,050.00	0.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,073,428.00	2,375,130.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,900,000.00	0.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	472,933,700.00	582,572,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	472,933,700.00	582,572,600.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	584,126,476.85	716,353,322.35
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	579,726,476.85	690,753,322.35
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	525,592,177.10	671,441,679.24
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	244,230,472.25	382,550,993.64
210101	Үндсэн цалин	213,097,773.37	289,785,218.92
210102	Нэмэгдэл	28,297,682.18	85,925,874.72
210104	Урамшуулал	2,835,016.70	6,839,900.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	30,485,387.07	47,834,500.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	20,712,287.07	32,527,400.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,443,300.00	3,826,800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,954,600.00	3,061,400.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	488,700.00	765,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,886,500.00	7,653,500.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	33,699,293.00	42,342,063.15
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,407,509.00	4,493,567.73
210302	Түлш, халаалт	30,141,784.00	37,662,795.42
210303	Цэвэр, бохир ус	150,000.00	185,700.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	32,227,810.00	37,758,394.60
210401	Бичиг хэрэг	2,362,760.00	2,362,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	13,834,050.00	13,966,200.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,519,000.00	6,982,994.60
210404	Ном, хэвлэл	240,000.00	645,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,418,000.00	12,386,410.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,854,000.00	1,415,390.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	15,293,300.00	5,046,000.00
210604	Урсгал засвар	15,293,300.00	5,046,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,994,000.00	3,000,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,994,000.00	3,000,000.00

Архангай аймгийн Өлзийт сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	21,046,225.00	8,573,930.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	21,044,428.00	3,453,930.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0	5,100,000.00
210807	Газрын төлбөр	1,797.00	20,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	144,615,689.78	144,335,797.85
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	37,250,000.00	18,325,800.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	107,365,689.78	126,009,997.85
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	54,134,299.75	19,311,643.11
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	23,195,100.00	16,352,100.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	21,695,100.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,500,000.00	16,352,100.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	30,939,199.75	2,959,543.11
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	30,939,199.75	2,959,543.11
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	4,400,000.00	25,600,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	4,400,000.00	25,600,000.00
221001	Их засвар	4,400,000.00	25,600,000.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	294,592,929.15	222,409,336.81
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	230,000.00	0.00
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	230,000.00	0.00
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	294,362,929.15	222,409,336.81

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	479,908,178.00	587,264,730.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,467,000.00	1,817,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,467,000.00	1,817,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,467,000.00	1,817,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,467,000.00	1,817,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	477,441,178.00	585,447,730.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	4,507,478.00	2,875,130.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	534,050.00	0.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,073,428.00	2,375,130.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,900,000.00	500,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	472,933,700.00	582,572,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	472,933,700.00	582,572,600.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	472,408,178.00	561,664,730.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	472,408,178.00	561,664,730.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	418,273,878.25	542,353,086.89
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	244,230,472.25	382,542,193.74
210101	Үндсэн цалин	213,097,773.37	289,776,419.02
210102	Нэмэгдэл	28,297,682.18	85,925,874.72
210104	Урамшуулал	2,835,016.70	6,839,900.00

2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	30,540,700.00	47,834,500.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	20,767,600.00	32,527,400.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,443,300.00	3,826,800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,954,600.00	3,061,400.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	488,700.00	765,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,886,500.00	7,653,500.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	33,441,731.00	42,342,063.15
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,407,509.00	4,493,567.73
210302	Түлш, халаалт	29,884,222.00	37,662,795.42
210303	Цэвэр, бохир ус	150,000.00	185,700.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	32,227,450.00	35,899,400.00
210401	Бичиг хэрэг	2,362,400.00	2,362,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	13,834,050.00	13,966,200.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,519,000.00	5,124,000.00
210404	Ном, хэвлэл	240,000.00	645,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,418,000.00	12,386,410.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,854,000.00	1,415,390.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	15,293,300.00	5,046,000.00
210604	Урсгал засвар	15,293,300.00	5,046,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,994,000.00	3,000,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,994,000.00	3,000,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	21,046,225.00	10,688,930.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	21,044,428.00	5,568,930.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0	5,100,000.00
210807	Газрын төлбөр	1,797.00	20,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	37,500,000.00	15,000,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	37,500,000.00	15,000,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	54,134,299.75	19,311,643.11
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	23,195,100.00	16,352,100.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	21,695,100.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,500,000.00	16,352,100.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	30,939,199.75	2,959,543.11
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	30,939,199.75	2,959,543.11
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	7,500,000.00	25,600,000.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	7,500,000.00	25,600,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	7,500,000.00	25,600,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	7,500,000.00	25,600,000.00
221001	Их засвар	4,400,000.00	0.00
223001	Бусад хөрөнгө	0	25,600,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	3,100,000.00	0.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-7,500,000.00	-25,600,000.00
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	430,807,876.17	721,989,422.97	440,580,377.90	1,593,377,677.04
2	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	430,807,876.17	721,989,422.97	440,580,377.90	1,593,377,677.04
3	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	294,362,929.15	294,362,929.15
4	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	430,807,876.17	721,989,422.97	734,943,307.05	1,887,740,606.19
5	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	430,807,876.17	721,989,422.97	734,943,307.05	1,887,740,606.19
6	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	0	0	0
7	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	430,807,876.17	721,989,422.97	734,943,307.05	1,887,740,606.19
8	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	222,409,336.81	222,409,336.81
9	2023 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	430,807,876.17	721,989,422.97	957,352,643.86	2,110,149,943.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	582,672,600.00	581,430,056.89	1,242,543.11	99.79
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	557,072,600.00	555,830,056.89	1,242,543.11	99.78
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	540,720,500.00	539,477,956.89	1,242,543.11	99.77
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	382,675,400.00	382,542,193.74	133,206.26	99.97
210101	Үндсэн цалин	382,675,400.00	289,776,419.02	92,898,980.98	75.72
210102	Нэмэгдэл	-	85,925,874.72	(85,925,874.72)	-
210104	Урамшуулал	-	6,839,900.00	(6,839,900.00)	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	47,834,500.00	47,834,500.00	-	100.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	32,527,400.00	32,527,400.00	-	100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,826,800.00	3,826,800.00	-	100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,061,400.00	3,061,400.00	-	100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	765,400.00	765,400.00	-	100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,653,500.00	7,653,500.00	-	100.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	43,037,800.00	42,342,063.15	695,736.85	98.38
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,500,000.00	4,493,567.73	6,432.27	99.86
210302	Түлш, халаалт	38,037,800.00	37,662,795.42	375,004.58	99.01
210303	Цэвэр, бохир ус	500,000.00	185,700.00	314,300.00	37.14
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	34,945,200.00	34,933,200.00	12,000.00	99.97
210401	Бичиг хэрэг	2,362,400.00	2,362,400.00	-	100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	13,000,000.00	13,000,000.00	-	100.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэгийн төлбөр	5,124,000.00	5,124,000.00	-	100.00
210404	Ном, хэвлэл	657,000.00	645,000.00	12,000.00	98.17
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	12,301,800.00	12,386,410.00	(84,610.00)	100.69
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,500,000.00	1,415,390.00	84,610.00	94.36
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,046,000.00	5,046,000.00	-	100.00

Архангай аймгийн Өлзийт сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

210604	Урсгал засвар	5,046,000.00	5,046,000.00	-	100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,000,000.00	3,000,000.00	-	100.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,000,000.00	3,000,000.00	-	100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	9,181,600.00	8,780,000.00	401,600.00	95.63
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,661,600.00	3,660,000.00	1,600.00	99.96
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	5,500,000.00	5,100,000.00	400,000.00	92.73
210807	Газрын төлбөр	20,000.00	20,000.00	-	100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	15,000,000.00	15,000,000.00	-	100.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	15,000,000.00	15,000,000.00	-	100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	16,352,100.00	16,352,100.00	-	100.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	16,352,100.00	16,352,100.00	-	100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	16,352,100.00	16,352,100.00	-	100.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	25,600,000.00	25,600,000.00	-	100.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	25,600,000.00	25,600,000.00	-	100.00
221001	Их засвар	25,600,000.00	25,600,000.00	-	100.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	584,389,600.00	581,430,056.89	2,959,543.11	99.49
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	582,572,600.00	579,613,056.89	2,959,543.11	99.49
132001	Орон нутгийн төсвөөс	582,572,600.00	579,613,056.89	2,959,543.11	99.49
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	1,817,000.00	1,817,000.00	-	100.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,817,000.00	1,817,000.00	-	100.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-	-	-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		-	-	-
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	-	100.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	-	100.00
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	24.00	24.00	-	100.00
620001	Удирдах ажилтан	6.00	6.00	-	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	13.00	13.00	-	100.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	5.00	5.00	-	100.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	24.00	24.00	-	100.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	8.00	8.00	-	100.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	14.00	14.00	-	100.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	2.00	2.00	-	100.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,875,130.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,875,130.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,875,130.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	966,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	966,200.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,908,930.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,908,930.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,875,130.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	2,875,130.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,375,130.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	500,000.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа илрээгүй харин 10,170.0 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэнд 3 албан шаардлага хүргүүлсэн.

3.1 Албан шаардлага

3.1.1 Өлзийт сумын ЗДТГ-ын даргын 2023.12.20-ны өдрийн Б/37 дугаар тушаалын дагуу 24 албан хаагчдад 10,170.0 мянган төгрөгийн түлшний хөнгөлөлтийг цалингийн сангаас олгосон зөрчил илэрсэн.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5, Сангийн Сайдын 190 дүгээр тушаалаар баталсан "Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар"-ын 210104-д тусгагдсан урамшууллын зардалд хамаарахгүй зүйлс: НДШ суутгахгүй, нэг удаагийн шинжтэй шагнал, тэтгэмж урамшууллын зардал/ гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг таслан зогсоож, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллах албан шаардлага хүргүүлээ.

3.1.2 Үндсэн хөрөнгийн дансанд элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн 3 нэр төрлийн 12 ширхэг 26,139.6 мянган төгрөгийн машин, тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил бүртгэлтэй байгаа бөгөөд хөрөнгийг актлах, дахин үнэлэх зэрэг холбогдох арга хэмжээ авч ажиллаагүй байна.

Энэ нь Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор баталсан "Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам"-ын 7 дугаар зүйлийн 7.1 дэх заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор баталсан "Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам"-ын 7 дугаар зүйлийн 7.1-д "Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь эзэмшилдээ байгаа илүүдэл эд хөрөнгөө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоох саналыг бэлтгэн Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ирүүлж шийдвэрлүүлнэ" гэсэн заасныг хэрэгжүүлж холбогдох арга хэмжээг авч ажиллах албан шаардлага хүргүүлсэн.

3.1.4 Тус байгууллагад эзэмших эрхтэй Сүм хийд шашны байгууллагын газар 478 квадрат метр /Өлзийт сум 4-р баг , Хөшөөт/, Худалдаа, нийтийн үйлчилгээний газар 216 квадрат метр /Өлзийт сум 4-р баг , Хөшөөт/ нийт **694** квадрат метр талбайтай 2 эзэмших эрхтэй газрыг санхүүгийн тайланд бүртгээгүй зөрчил илэрсэн.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4, 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дэх заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Эзэмших эрхтэй 694 квадрат метр талбай 2 газрыг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хувийн хэргийн бүрдлийг хангаж санхүүгийн тайлан тусгах, хөрөнгөнд бүртгэлээр тавих хяналтыг сайжруулах арга хэмжээг хэрэгжүүлж биелэлтийг ирүүлэх албан шаардлага хүргүүлсэн.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн	
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн			

Дүн													
-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс										
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Цалингийн сангаас түлшний хөнгөлөлт олгосон	1	10,170.0			1	10,170.0							
Элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн хөрөнгө бүртгэлтэй	1				1								
Эзэмших эрхтэй 5 газрыг бүртгээгүй.	1				1								
Дүн	3	10,170.0			3	10,170.0							

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Өлзийт сумын ЗДТГ	-	-	-	-	-	-	-	-
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Өлзийт сумын ЗДТГ	0	0	0	0	0	0	0	0

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.